

Felolvasó szerkesztő
MURÁNYI JÓZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajcár.
 (4 fillér)
 Kéziratot nem ad vissza
 a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, CSÜTÖRTÖK, 1908. DECEMBER 3.

NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 278. SZÁM.

Előfizetési táblázat.
 Kassán:
 Egész évre . . . 14.— K
 Fél évre . . . 7.— „
 Negyed évre . . . 3.50 „
 Egy óra . . . 1.20 „
 Vidéken:
 Egész évre . . . 20.— K
 Kiadóhivatal:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Hirdetések petit sor szá-
 mitással díjszabás szerint

Az annexió bonyodalmai.

Kassa, dec. 2.

Egyre jobban bonyolódik az annexió kérdése. A békés tárgyalásoktól várt nyugalom helyett fel-felüti fejét a régiék mellett egy-egy új hiéna is. Hol benn a monarchiában, hol a külföldön jelenik meg egy hang, jelölül annak a mohóságnak, amelylyel a hang tulajdonosa az annexió ügyét a maga javára szeretné kiaknázni. Ilyen alapon támadt különféle kívánságaik között nehéz eldönteni, melyik a veszedelmesebb: az-e, amely idegenből vicssorog reánk s cingár kardját csörtetve fenyegetőzik, vagy az-e, amely itthon akarkodik s hűségű fogadkozással a törvényesség leple alatt alapjaiban akarja megingatni államszerkezetünket.

Stadler szerajevói érsek már bécsi hódoló beszédében is olyan eszméket hangoztatott, melyeket nemcsak Magyarország, hanem Ausztria érdekében is vissza kell utasítani. A horvát nemzeti önállóság biztosításának mondtotta az annexió tényét. A hű Stadler, a hű horvátok és a hű szerbek ilyen terveket hirdetnek egy hamis törvényesség védelme alatt. A mit ők hirdetnek, a miért ők tüntetnek, az a Habsburg-ház mindkét birodalmának alapvető törvényeibe ütközik.

Hogy mit jelent az ő tervük: a dualizmus helyett a trializmus megteremtése, bizonyos erre az az angol szózat, mely Bosznia és Hercegovina oszthatatlan egységét követeli, kétségtelenül nem a monarchia iránti barátságból. Az angol ellenséges indulat az oszthatatlanság elméletének felállításával azt akarja elérni, hogy a Magyarország és Ausztria között az annektált tartományokra vonatkozóan küszöbön álló tárgyalásba üszköt vessen, annak nehézségeit fokozza, a nagyhorvát aspirációkat táplálja, a hovatarozandóság kérdésének eldöntését a monarchia belső ügyéből európai kérdéssé tegye meg, ezzel új vizsály buján tenyésző magvát hintse el, a monarchiát, mint külpolitikai egységet meggyöngítse és a trializmus felé hajtsa.

Tudatosan vagy öntudatlanul, tisztán angol cselszövő érdekből, vagy pedig egyéb ösztökélésre történt-e gondolat felvetése, mellékes. Bizonyos, hogy ez az eszme, a nagyhorvát álmok vakmerő fellépésével együtt új, belső zavarok keltésére alkalmas.

Bizonyos, hogy ezekkel a törvénybe ütköző tervekkel egyszer végezni kell. Az annektált tartományok további beosztásához senki idegennek köze nincs. Azok a mi birtokunk, róluk szuverén joggal mi rendelkezünk. Belső hiénáinknak pedig ez a választunk:

A horvátok, mint magyar alattvalók csak a magyar törvényhozás tagjai, illetve részeként vehetnek részt Bosznia sorsának eldöntésében s magyar törvényhozás határozatának alávetvük. Minden egyéb uton való állásfoglalásuk, ha a pium dezideriumnál tovább menni akarna, egyrészt céltalan, másrészt törvénybe ütközik s a megfelelő megtorlással jár.

Hadi készülődések.

Mozgósítás?

Holnap reggel indul a kassai 34. gyalogezred egy zászlóalja Boszniába. Hetek óta majd ebből, majd abból a városból jön a hír, hogy a helyőrség egy kisebb-nagyobb részét leküldték Boszniába vagy Hercegovinába. Természetes, hogy mindenki mozgósításra gondolt, de hivatalosan és félhivatalosan mindannyiszor megcafolták a mozgósítás híret és kijelentették, hogy csak a boszniai helyőrség megerősítéséről van szó a szerbiai és montenegrói határ védelme szempontjából. Parancsot a mozgósításra valóban nem is adtak ki, mozgósításra — már a mit mozgósítás alatt érteni kell — intézkedést eddig nem is tettek, legalább nem olyan formában, amely általános mozgósításra vallana. Ma azonban Fiuméből olyan távirat érkezett, amelyből, ha megfelelő a valóságnak, részleges mozgósításra kell következtetni. A távirat így szól:

A magyar-horvát tengerhajós-társaság a kormánytól azt a távirati utasítást kapta, hogy *hajóit ezen a héten tartsa készen arra, hogy Raguzába nyolcezer embert szállítson. A magyar államvasutak három napra megszüntették a teherforgalmat, mert katonákat kell szállítani Boszniába és Hercegovinába. Az annektált tartományokban a kereskedők nagy mennyiségű katonai cikkeket vásárolnak. Boszniában és Hercegovinában Bródon és Gravozán át, tehát szárazföldön és tengeren, megszüntették az áruforgalmat, mert a vasutakat és a hajókat kizárólagosan katonai szállításra használják.*

A Déli Vasúttársaságon való nagy készülődésről is kaptunk ma hírt. A Déli Vasút összes vonalainak főbb állomásain az igazgatóságtól jött parancsra elrendelték a mozgósításra vonatkozó bizalmas rendeletek sürgős fölbontását és tanulmányozását. Ren-

des viszonyok közt is tanulmányozzák ugyan e rendelkezéseket, erre a tanulmányozásra azonban még csak 1909. februárban került volna a sor. A nagykanizsai pályaudvaron keresztül hetek óta roppant sok hadi cikket szállítanak le Boszniába. Puska, por, löveg, tábori sátor, takaró, sokszor oly nagy mennyiségben érkeznek, hogy a szállítás külön vonaton történik.

Egybevetve a vasutakon és hajón való tömeges katonai szállítást, önkéntelenül is arra a gondolatra jut az ember, hogy az intézkedéseket, a meddig csak lehetett, titokban akarták tartani és hogy most már a legrövidebb idő alatt nyíltan meg fogják mondani, mennyiben vált sürgössé és szükségessé az annektált tartományok helyőrségeinek nagyobb szaporítása.

Nincs mozgósítás.

A fent közölt hírekre vonatkozólag a következő hivatalos cáfolatot teszik közé:

„Az elterjedt háborus hírekre vonatkozólag a miniszterelnökség kérdést intézett a bécsi közös hadügyminisztériumhoz. Ott kijelentették, hogy mozgósításról nincs szó. Csupán a 15. hadtest bekelétszámát emelik föl. A hadtest kiegészítésére a visszatartott tartalékosokat és kiképzett ujoncokat szállítják le Dalmáciába meg az annektált tartományokba. Ezeknek a száma azonban közel sincs a nyolcezerhez. A vasutak igazgatóságai azt közölték a miniszterelnökséggel, hogy nem szüntették be a teherforgalmat.“

Egy szélhámos pályája.

— Az ujhelyi — Köpenik. —

Borbélysegéd mint detektívőnök.

Röviden jelentettük már, hogy az ujhelyi rendőrség Pécász Géza sárospataki illetőségű, 32 éves borbélysegédet letartóztatta. A család Krecsányi Kálmán budapesti detektívőnöknek adta ki magát és Eperjesre akart utazni, hogy az ottani magyar királyi adóhivatalban található pénzkészletet lefoglalja. A vizsgálat most befejezést nyert, az ujhelyi rendőrség teljesen megállapította a család multját, mely érdekes részletekben bővelkedik:

A hivatalos távirat.

A múlt hét csütörtökjén a sátoralja-ujhelyi vasuti állomás táviró hivatalában megjelent egy fiatalember, aki a budapesti államrendőrség hivatalos pecsétjével ellátott táviratot adott át továbbítás végett. A távirat Hoffmann eperjesi pénzügyigazgatónak szólt s azt tartalmazta, „hogy este 6 óráig maradjon hivatalában, mert megjelenik nála Krecsányi detektívőnök.“

A táviróhivatal vezetője Guttmann h. állomásfőnök, aki ismerte Krecsányit, gyanút fogott, telefonált az ujhelyi rendőrségnek. Gyanujában megerősítette Schmiedt városi rendőrkapitány, aki elrendelte, hogy a távirat feladót tartsák fogva, mert Krecsányi őszbehajló férfi.

A letartóztatás.

Guttman erre szól a pályaudvaron tartózkodó rendőröknek, akik az áldetektív-főnököt letartóztatták. Kis idő múlva megjött az újhelyi rendőrkapitány is, aki igazolásra szólította fel az idegent. Ez egy Boda Dezső dr. budapesti főkapitány aláírásával ellátott arcképes rendőri igazolványt s más hivatalos okmányt mutatott fel s úgy a rendőrkapitányt, mint az állomásfőnököt hivatalos feljelentéssel megfenyegette. Közben megjött a budapesti államrendőrség sürgőnye, hogy az elfogott ember szélhámós lehet.

A vallatás.

A rendőrségen erre megindult a nyomozás. A bűnösök arcképcsarnokában megtalálták az elfogott ember képmását s erről kiderült, hogy az illető Pecsár Géza, szélhámosságért, csalásért többször büntetett borbélysegéd. Legutóbb Kassán volt alkalmazásban, de egy hétnél tovább nem maradhatott, mert mesterségét nem érti. Pecsár több nyelvet beszél s beutazta fél Európát, mindenütt szélhámosságot gyakorolva.

A kassai detektív.

A mostanihoz hasonló stíklit már egyszer elkövetett.

Régebben megjelent Békésen, mint kassai kerületi detektív és az ottani csendőrségtől karhatalmat kért, hogy a gönci főszolgabíró megbízásából Wenckheim gróf cseledségénél penzhamisítási ügyben házmotózást tartson. De pórul járt. A csendőrsévezető gönci származású ember lévén, tudta, hogy ott nincs szolgabírói hivatal. Letartóztatták és el is ítélték. Pecsár akkor Mária Gyéza, majd pedig Agárdi Nagy István néven szerepelt.

Az eperjesi terv.

A vizsgálat során a csalónál találtak egy hamisított rendeletet, melyben Boda főkapitány a pénzügyminiszter rendeletére hivatkozva, megbizta Krecsányi detektív-főnököt, hogy azonnal utazzék Eperjesre és ott megfelelő karhatalom segítségével az adóhivatalban tartson szigorú vizsgálatot. Arról van ugyanis szó, hogy az eperjesi adóhivatal által a pénzügyminiszteriumba küldött 400 darab 100, 400 darab 50 és 1100 darab 20 koronás papírpénz közt sok hamisítványt találtak. A detektív-főnök tehát foglalja le az adóhivatalban található egész papírpénzkezelő a pénzügyminiszteriumba való felküldése végett. Találtak a csalónál az eperjesi csendőrségre parancsnoksághoz, az Eperjesen állomásozó honvéd-gyalogezred zászlóalj-parancsnoksághoz és az eperjesi rendőrséghez intézett miniszteri rendelet értelmében, Pekáry budapesti főkapitány-helyettes által kiállított utasításokat a szükséges megfelelő csendőrségi, illetve katonai karhatalom igénybevétele ügyében. Mind a három átirat vörös papíron, gépirással van kiállítva. Mind a három hatóságot a nála talált expressz-levelekben akarta értesíteni a történésekről. Voltak nála bélyegzők, érettségi bizonyítvány-blanketták és egész csomó budapesti rendőrségi igazolvány.

A büntársak.

A kihallgatás alkalmával Pecsár Béla bevallotta, hogy egy büntársa is volt. *Diene* Ödön kivándorlási ügynök, aki őt az eperjesi állomáson várta. A rendőrség intézkedett a büntárs kézrekerítése végett, de eddig azt elfogni nem sikerült. Pecsár lakásán Sárospatakon is házmotózást tartottak, ahol számos kompromittáló levelet, iratot és papíron kidolgozott szélhámossági tervet találtak. Pecsárt a rendőrség beszállította az újhelyi kir. ügyészség fogházába.

HIREK.

— Kinevezés. A király *Parcher* Bódog alkonzult a követségi titkári cím egyidejű adományozásával a konstantinápolyi nagykövetséghez harmadik tolmácsá kinevezte.

— Áthelyezés. *Gyika* Emil dr. a kassai kir. táblához berendelt munkácsi járásbíró az igazságügyminiszter a miskolci járásbíróhoz áthelyezte.

— Megerősítés. Az igazságügyminiszter *Aczél* Gyula kassai kir. javítóintézeti tisztii irnokot állásában megerősítette.

— A császári jubileum. A kassai helyőrség ma ünnepélyes hálaadó isteni tisztelettel ünnepelte meg *Ferencz József* király császári jubileumának hatvanadik évfordulóját. Tegnap este 9 órakor zenés takarodót fujtak a városban, ma reggel pedig a háziezred zenekara ébresztőt muzsikált a város főutcáján. Délélőtt 9 órakor a helyőrségi templomnak szolgáló szemináriumi templomban volt hálaadó istentisztelet, melyen a helyőrség tisztikara, valamint a legénység vett részt. A közös hadsereg legénységéből valamennyi fegyvernem képviselve volt, ugyancsak a honvéd huszárság, gyalogság és csendőrség. A legénység nem katolikus többi része elosztott a saját felekezete templomaiban. Isteni tisztelet után a tiszték és a legénység visszatértek a kaszárnyába, hol kiosztották a jubileumi emlékérmeket. A mai ünnep alkalmából a legénység jobb ünnepi ebédet kapott, a tisztikar pedig a katonai kaszinókban bankettre gyűlt össze. — A kassai domban is ünnepélyes hálaadó istentisztelet volt, a melyen *Fischer-Colbric* Ágost dr. kassai megyés püspök celebrált. A templomot a katonaság töltötte meg, ott volt a tábornoki kar és a törzstisztek sokasága. A polgári hatóságok vezetői közül megjelent *Berczelly* Jenő v. b. t. t. táblai elnök, *Paksy* József kir. főügyész és *Éder* Ödön polgármester.

— Miskolc törvényhatóság. A szomszédos Miskolc város, a mai nappal kezdi meg önkormányzatát, mint törvényhatósági autonómiával felruházott város. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Miskolc város főispánjává *Kubik* Gyula, borsodmegyei főispánt kinevezte.

— Ünnepi ebéd. *Mörk* János tábornagy, kassai hadtestparancsnok ma délután, a császárszületem emlékére ünnepi ebédet adott palotájában. Az ebéden a kassai tábornokok, a dandárparancsnokok és a csendőrkörlet parancsnoka volt hivatalos.

— Szövetkezeti értekezlet Kassán. A Magyar Gazdaszövetség fogyasztási és értékesítő szövetkezeti központja, a *Hangya* kötelékébe tartozó szövetkezetek Kassán, a *Schalkház*-szálló nagytermében kerületi szövetkezeti értekezletet tartottak. Az értekezlet tárgya a szövetkezeti életben előforduló gyakorlati kérdések megvitatása volt.

— A pénzügyi bizottság ülése. Kassa város pénzügyi bizottsága tegnap délután 4 órakor *Éder* Ödön polgármester elnökle alatt ülést tartott. A polgármester jelentést tett a 400 ezer koronás városi kölcsön ügyéről, amit a bizottság tudomásul vett, azzal a határozattal, hogy a kölcsön felvé-

telét a belügyminiszter által jelzett módon javaslatba hozza a közgyűlésen. Ezután tárgyalta a bizottság *Ékes* Lajos dr. városi tanácsnok a házi szemétfuvarozásról szóló szabályrendelet tervezetét és a szemétnak házi kezelésben való fuvarozására vonatkozó javaslatot. A *Napló*-ban már részletesen ismertetett szabályrendeletet a bizottság magaévá tette s csupán annyiban eszközölt módosítást, hogy szobánként a szemétkifuvarozást 1 korona 50 fillér helyett 1 korona 30 fillérben állapította meg. A szabályrendeletet legközelebbi közgyűlés tárgyalja.

— A magyar ipar és a hadsereg. *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter érdekes leiratot intézett a kassai kereskedelmi és iparkamarához, amelyben arról értesíti a kamarát, hogy a közös hadseregnek Magyarországon állomásozó csapatai, valamint a katonai intézetek is kezibevásárlásaikat a jövőben a hazai ipar révén fogják eszközölni. Egyben elrendeli, hogy a kamara szigorúan ellenőrizze a kereskedőket, hogy azok csakis magyar ipartermékeket szolgáltatassanak ki a katonaság részére és az esetleges visszaélésekről hozzá azonnal jelentést tegyenek.

— A lőcsei-ház restaurálása. A város pénzügyi bizottsága tegnap foglalkozott a lőcsei-ház restaurálásának ügyével. Ismeretes, hogy a Polgári Társaság arra kérte a várost, hogy építse fel újjá a lőcsei-házat, majd a kölcsönt törleszteni fogják. Amikor már a kölcsön is megvolt, a miniszter jóváhagyása is megérkezett, a Polgári Társaság visszaríadt a nagy anyagi felelőségtől, lemondott az építkezési tervről. A város elé azonban azzal a kérelemmel járult, hogy jelentékenyebb restaurálás révén tegyék lakhatóvá a régi házat. A város most 80 ezer koronában állapította meg a gyökeres javítások költségjegyzékét. Ezt a pénzügyi bizottság tegnap letárgyalta s elfogadásra fogja ajánlani a közgyűlésnek is.

— Gyilkos morva munkások. *Trencsén*-ből jelentik: A napokban *Csacza* és *Trencsén*-rákó közt a nyílt országúton *Tauszig* szaniszlófalvi birtokos kocsisát morva munkások arra kérték, hogy vegye fel podgyászukat. Mivel azonban a kocsi amugy is túl volt terhelve, a kocsis nem teljesítette kérésüket. E feletti bosszujokban a munkások megtámadták a kocsisát és mély sebet ütve fején, elmenekültek. Arra menő emberek találtak meg a hullát és a *Trencsén*-rákói községhez szállították. A tettesteket sikerült elfogni. A kocsis özvegyet és öt árva hagyott hátra.

— Gyászmise *Beöthy* Ákosért. A négy évvel ezelőtt elhunyt kiváló politikus, *Beöthy* Ákos volt kassai országgyűlési képviselő lelkiüdvéért fényes gyászistenisztelet volt a ferencrendiek belvárosi templomában. Az első padosorokban foglalt helyet az elhunyt jeles férfiú unokahuga, *Zámory* Mária alapítványi hölgy, gróf *Csáky* Györgyné s még számosan. A többi padosorokat egészen betöltötték az elhunyt tisztelői, közöttük a közelet több kitünősége, sokan az országgyűlési képviselők közül és az egyetemi polgárság küldöttsége.

— Mikor nyílik meg a jégpálya? A mai hóolvadásos enyhe napon ugyan nem aktuális ez a kérdés, azonban voltak már fagyok, lehet, mire e sorok megjelennek az

Pilseni sör a Kaszinó-vendéglő helyiségében [Fő-utca 82. sz.]

Az étteremben: 1 korsó 17 kr.; 1 pohár 11 kr.

A sörcsarnokban: 1 korsó 16 kr.; 1 pohár 10 kr.

Vasár- és ünnepnapokon Müncheni Kindlbräu kimérése.

idő ismét hidegre fordul. Éppen ezért a téli sport kedvelői jogos türelmetlenséggel várják a jégpálya megnyitását. Reméljük is, hogy a korcsolyázó egyesület elnöksége nem fogja sokáig várni a jég sport türelmetlen híveit.

— A katonai fegyelmi büntetések elengedése. A király császári jubileumának alkalmából elrendelte, hogy december másodjáráig a hadseregben fegyelmi uton hozott büntetéseket a büntetési jegyzőkönyvekből kitorölkjék és az e napig részben vagy általában ki nem töltött büntetések elengedtesenek. A királynak ez a kegyelmi ténye az egész hadseregben örvendetes meglepetést keltett.

— Pincetűz. Tegnap délután kevés óra előtt a Sörház- és Virág-utcák sarkán levő háznak utcára néző pincéjében tűz támadt. A pincében felhalmozott szalmamennyiség valakinek a gondatlanságából kigyuladt, de mire a tűzoltók kivonultak, már sikerült a tüzet lokalizálni.

— Háborus kaszárnyadalok. Ferenc Jóska még nemizente a háborut se a szerbnek, se a magyaroknak, se a töröknek, a baka máris benne van a puskaropogásban és nótát csinál a háborúról. A bakák nagyban éneklék már a kaszárnyákban, hogy aszongya:

Kapitány ur aszondta a káplárnak:
Maradj vissza édes fiam, zupásnak.
Dupla lénung lesz a krixdinszinek ára,
Masirozhatsz szerbiai határra.

Kapitány ur, köszönöm a jóságát,
Adja másnak császár dupla lénungját.
Nem kell nékem rác menyecske, instállom,
Van énnekem odahaza gyönyörű szép virágom.

Vagy itt a másik humoros kaszárnyanóta, legfrissebb hajtása a bakapoézisnek:

Nem még pajtás abírolni,
Elmék Belegrádba,
Oda köll most a magyar vér,
Aki nagyon drága.
Beütött az annexió,
Nyakunkon a rácság.
Jön a Befél — szervusz babám,
Oda a barátság.

Mint ezekből látható, hiába tiltja a reglama a politizálást, a baka azért mégis beleüti az orrát a diplomácia dolgaiba, hogy könnyítsen egyet a szive keserűségén.

— Mikor kell új mezei utat nyitni. A földmivelségi miniszter egy fölmerült eset alkalmával elvi jelentőségű határozatban kimondotta, hogy közös új mezei dűlőutról gondoskodni a község csak akkor tartozik, ha a birtokhoz való hozzájutás másként teljesen lehetetlen és ily esetben is csak akkor, ha az ingatlant nem a tagosítás után alakították át magánjogi alapon külön birtokká.

Szamárköhögés

könnyen elmúlik a SCOTT-féle Emulsió használata folytán. Orvosok, bábák és szülők bizonyítják ezt ezer levélben.

A SCOTT-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védelmét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

segít azért, mert elsőrangú alkatrészei és az eredeti SCOTT-féle eljárás kiváló szerré teszik, sőt tápereje is elsőrangú. Már az első adagtól csodálatosan javul az általános egészség.

Egy eredeti üveg ára — 2 K. 50 fillér. —

Kapható minden gyógytárban.

— Rendőri krónika. Ma éjjel a rendőrség előállította: Molnár János hollóházai lakost koldulás miatt, Zajhecz Juliát botrányt okozó részegség miatt, Kandi Zsófiát éjjeli csavargás miatt. — Bekísérte ezenkívül a rendőrség Rusznák Gyula napszámost, aki egy lakás ablakait részeg állapotban bezuzta. — A városi fogdában összesen 27 egyén van elzárva.

Színház.

— A sabinnők elrablása. Közepes házat fozott össze ez a közepesnél is silányabb bohózat, mely a közepesnél alig jobb előadásban került színre. Valami, hamisszínű szürkeség ülte meg a szereplők kedélyét. Csak Ujváry és Magyar tudták egy-egy jelenésüket derűsre színeznii, egyébként ők is hamuszürkék voltak. Fái Flóra egy nem nekivaló szerepben bájos volt, — de nem az, aki ő szokott lenni. Játszottak, Bodroghy Lina, Étsy, Rosos Gizella, Komjáthy, Faragó és Szomor, de ennél többet nem jegyezhetünk fel róluk.

— A sasfók — szereposztása. Rostand Edmond szombat este bemutatásra kerülő verses drámájából naponta folynak a próbák. A színház nagy sikert vár a darabról, erre való tekintettel az igazgatóság nagy áldozatkészséget fejtett ki a darab kiállításánál. Korhű jelmezek készültek a szabóműhelyekben, valamint stilszerű díszleteket festetett a színház igazgatója. A bemutató előadáson Ferenc reichstadti herceget, a Sasfókot Étsy Emilia játsza. A talentumos művész nagy odaadással készül erre a szerepére, mely művészi pályáján eseményt jelent. A próbákon már is sokat ígér. A Sasfók másik főszerepét Flambeau gránátost felváltva játsza Komjáthy és Faragó. A bemutató előadáson Komjáthy János játsza a hálás, de egyuttal nagyon nehéz szerepet. A többi szereposztása a következő: Metternich — Rácz Ede; A császár — Bartha; Marmont — Miskey; szabó — Magyar; Gentz — Bársony; Attaché — Bares; Prokesch — Burányi; Tiburce — Pápay; Ditrichstein — Ujváry; Obenaus — Serfőzy; Mária Lujza — Fái Flóra; Camerata grófné — Lugosi; Teréz — Rosos Gizella; Főhercegnő — Burányiné; Elszler Fanny — Zsigmond. A premieren, mint már jeleztük volt, a darab fordítója Ábrányi Emil is jelen lesz.

Színházi műsor:

Szerda: A vasgyáros. Színmű.

Csütörtök: Tatárjárás. Operette.

Pénteken: Makrancos hölgyek. (Lipistrata) Operette.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése

Budapest, dec. 2.

A képviselőház mai ülésén, amelyen Justh Gyula elnökölt, folytatták a földmivelségi tárca költségvetésének tárgyalását.

Fabry Károly a vizsabayozás és ármentesítés államosítását kéri. Török Ferenc a székelység felszegélyezését sürgeti.

Polónyi Géza a telepítésről beszél és a nemzetiségi kérdést keveri bele. Az elnök figyelmeztetésére, hogy ne térjen el a tárgytól, kijelenti, hogy ez a két kérdés szorosan összefügg. Ezután a paraszthibizományok mellett szól.

Reick Iván felszólalása után Darányi Ignác összegezte a vita ered-

ményét. A mezőgazdaság fejlesztését, a kisemberek érdekeit szemelőtt fogja tartani. Beszél a vizsabayozásról és ármentesítésről. A belterjes gazdálkodás hasznát fejtegeti. Az erdőgazdálkodásról elismeréssel nyilatkozik. Paraszthibizományokra szükség nincsen, mert a kisbirtokok egyre szaporodnak, ami igen örvendetes jelenség.

Ezután beszéde folytatását a délutáni ülésre halasztotta. Az esti ülés valószínűleg bele fog nyulni az éjszakába, mert több fontos interpelláció kerül szőnyegre.

A császár jubileuma.

Budapest, dec. 2.

A császári jubileum alkalmából a fővárosban ma ünnepi istentiszteletek voltak, amelyeken a képviselőház küldöttsége Rakovszky István, a főrendiházé pedig gróf Dessewffy Aurél vezetése alatt vett részt. Az istentiszteleten az összes katonai és polgári hatóságok megjelentek.

Ma valamennyi csapattestnél felolvasták a hadügyminiszter rendeletét, amely a jubileum alkalmából a fegyelmi büntetések elengedését és törölését tartalmazza.

A néppárt felhívása.

Budapest, dec. 2.

A néppárt által provokált izgalom lassankint elsimul. Ma Semrecsányi György úgy nyilatkozott a folyosón, hogy a néppárt nem akar kilépni a koalícióból, mert a mai kormányzat széthullásáért az ódiumot nem akarják magukra venni, de ha felbomlik a koalíció, nem fognak sirni miatta.

Az elsimult hullámok dacára biztosra vehető, hogy az ügyben vagy Eötvös Károly vagy Bozóky Árpád a mai ülés végén interpellálni fognak.

Van-e hát háboru?!

Budapest, dec. 2.

Ezt a kérdést fogja a ház mai esti ülésén Nemes Bertalan képviselő egy szenzációsnak ígérkező interpelláció keretében felvetni. Nemes Bertalannak ugyanis adatai vannak arra nézve, hogy a bosnyák határon tényleg történtek már összeütközések és hogy ezeknek magyar katonák — még pedig 34-es gyalogezredből — áldozatul is estek. Nemesnél több levele van, melyet a katonák irtak szüleikhez, azonfelül egy hivatalos értesítés, melyben az anyát fia haláláról értesítik, de felhívják az eset titokban tartására. Van még egy levele, amely egy főhadnagy haláláról szól. Az interpellációt nagy érdeklődéssel várják.

A nagyszerb propaganda.

Budapest, dec. 2.

A horvát képviselők a jubileum alkalmából memorandummal fordultak az uralkodóhoz, hogy a nagyszerb propagandában résztvetteknek kegyelmet adjon.

Kassai Nemzeti Színház.

1908. december hó 2-án (páros)

A vasgyáros.

Színmű 4 felvonásban. Irta: Ohnet György.

SZEMÉLYEK:

Baulieu márkiné	— — — —	N. Bodroghy Lina
Claire, a leánya	— — — —	Fáy Flóra
Oktave, a fia, ügyvéd	— — — —	Bársony A.
Bligny herceg	— — — —	Dr. Rácz Ede
Prefont báró	— — — —	Szomorj Miklós
Derblay Ppilippe	— — — —	Komjáthy János
Suzanne, a huga	— — — —	Étsy Emilia
Moulinet, gyáros	— — — —	Faragó Ödön
Athenais, a leánya	— — — —	Sz. Rosos G.
Bachelin, jegyző	— — — —	Bartha István

